

Najczęściej zadawane pytania

1. Gdzie mogę zapoznać się z tekstem uchwały antysmogowej i jej nowelizacji?

Z treścią uchwały można zapoznać się na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie:

- [uchwała z 2017 r.](#),
- [nowelizacja z 2022 r.](#)

lub na stronie internetowej Dziennika Urzędowego Województwa Mazowieckiego:

- [uchwała z 2017 r.](#),
- [nowelizacja z 2022 r.](#)

2. Gdzie mogę zapoznać się ze szczegółami ekoprojektu?

Aby dowiedzieć się szczegółów dotyczących wymogów ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe oraz miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwa stałe należy zapoznać się z treścią: ROZPORZĄDZENIA KOMISJI (UE) [2015/1189](#) z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe oraz ROZPORZĄDZENIA KOMISJI (UE) [2015/1185](#) z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

Tabela 1 Wymagania emisyjne wg rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 EKOPROJEKT (ecodesign)

Substancja	Ręczne podawanie paliwa [mg/m3]	Automatyczne podawanie paliwa [mg/m3]
Tlenek węgla (CO)	700	500
Organiczne związki gazowe (OGC)	30	20

Substancja	Ręczne podawanie paliwa [mg/m ³]	Automatyczne podawanie paliwa [mg/m ³]
Pył	60	40
Tlenki azotu (NO _x) wyrażone jako ekwiwalent dwutlenku azotu (NO ₂)	dla kotłów na biomasę - 200 mg/m ³ dla kotłów na paliwa kopalne - 350 mg/m ³	dla kotłów na biomasę - 200 mg/m ³ dla kotłów na paliwa kopalne - 350 mg/m ³

3. Dlaczego okres likwidacji nieekologicznych pieców będzie trwał aż 10 lat?

Nadrzędnym celem uchwały jest ograniczenie narażenia mieszkańców województwa na negatywne skutki zdrowotne, wywołane zanieczyszczonym powietrzem oraz dążenie do poprawy jakości powietrza, przy zachowaniu najniższych kosztów i w jak najszybszym terminie, zgodnie z zasadą proporcjonalności. Należy podkreślić, że zapisy uchwały w proponowanym kształcie pozwolą na znaczną poprawę jakości powietrza – jednak nie z natychmiastowym skutkiem, dlatego, że konieczne jest aby mieszkańcy i przedsiębiorcy działający na terenie województwa mieli czas na wymianę kotłów.

4. Jak sprawdzić czy kocioł spełnia normy emisyjne zgodne z rozporządzeniem UE?

Informacja o klasie kotła znajduje się na jego tabliczce znamionowej oraz w instrukcji obsługi. Jeśli nie ma jej w żadnym z tych miejsc – kocioł nie spełnia kryteriów żadnej z klas.

Podczas zakupu kotła należy upewnić się u sprzedawcy bądź producenta czy posiada on certyfikat i jest zgodny z wymaganiami ekoprojektu (**Ważne! 5 klasa ≠ ekoprojekt, jednakże posiadacze kotłów 5 klasy, którzy dokonali ich uruchomienia przed dniem wejścia w życie uchwały antysmogowej, tj. przed 11 listopada 2017 r, mogą korzystać z nich do końca ich żywotności**). Należy ponadto pamiętać, że rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe, zakazuje wprowadzania do sprzedaży i użytkowania kotłów z rusztem awaryjnym.

5. Jaka jest różnica pomiędzy kotłami spełniającymi wymogi ekoprojektu, a kotłami 5 klasy wg normy PN-EN 303-5:2012?

Maksymalna emisja pyłu z kotła przy jego pracy pełną mocą **w obu przypadkach** nie może być wyższa niż 40 mg/m³.

Kotły spełniające wymagania ekoprojektu dodatkowo poza dopuszczalnymi normami dla pyłu i tlenku węgla mają określone również restrykcyjne normy dla dwutlenku azotu. Dodatkowo normy wskazane w dyrektywie muszą być dotrzymywane zarówno w wariacie pełnej mocy jak i przy pracy na część mocy. Jest to istotne, ponieważ kotły rzadko pracują na pełnej mocy, natomiast niższe obciążenie powoduje pogorszenie

warunków spalania i jednocześnie zwiększa emisję pyłu.

Wymagania ekoprojektu zostały jednolicie określone dla całej Unii Europejskiej i od 2020 roku obejmą wszystkie kotły dopuszczone do sprzedaży na terenie UE, natomiast norma PN EN 303-5:2012, określająca wymagania dla kotłów klas 3,4 i 5 jest normą dobrowolną, stosowaną tylko przez niektórych producentów kotłów.

6. Jeżeli posiadam stary piec i nie stać mnie dziś na wymianę, ale zależy mi na środowisku, czym powinienem palić?

Odpowiadając na to pytanie warto podkreślić przede wszystkim czym nie należy palić w piecach, uwzględniając bezwzględny zakaz spalania odpadów. Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są instalacje stosujące najgorsze jakościowo paliwa, tj:

- muły i flotokoncentraty węglowe oraz mieszanki produkowane z ich wykorzystaniem;
- węgiel brunatny oraz paliwa stałe produkowane z wykorzystaniem tego węgla;
- węgiel kamienny w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm;
- paliwa zawierające biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokre drewno).

Mazowiecka uchwała antysmogowa wprowadza zakaz stosowania ww. paliw od **1 lipca 2018 r. na terenie całego województwa.**

Ponadto **zakazano stosowania węgla kamiennego** oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla na terenie gmin z obszaru NUTS2 - warszawski stołeczny.

- od dnia 1 października 2023 r., w granicach administracyjnych m.st. Warszawy;
- od dnia 1 stycznia 2028 r., w granicach administracyjnych gmin wchodzących w skład powiatów: grodzkiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego oraz wołomińskiego.

Chcąc zadbać o zdrowie i środowisko już teraz, **użytkownicy pieców na paliwa stałe** powinni palić w piecach **paliwem dobrej jakości**, tj. węglem kamiennym (w gminach w których nie jest on zakazany), pelletem, brykietem oraz biomasą drzewną lub drewnem sezonowanym, czyli takim, które było przechowywane w odpowiedni sposób - z zapewnionym dostępem do powietrza wiosną i latem, oraz zabezpieczone przed wilgocią, opadami deszczu czy śniegu - jesienią i zimą. Dobrze jest palić przede wszystkim drewnem drzew liściastych (np. buk, brzoza, dąb, grab), zawierającym mniejsze ilości substancji żywicznych.

Oprócz stosowania paliw wysokiej jakości, użytkownicy kotłów, pieców i kominków powinni przestrzegać poniższych zasad:

- kupować tylko certyfikowane paliwa z wiarygodnych źródeł;
- stosować paliwa odpowiednie do rodzaju urządzeń grzewczych;
- dbać o stan instalacji spalania;
- przeprowadzać regularne czyszczenie urządzeń grzewczych;
- przeprowadzać regularne czyszczenie przewodów kominowych;
- zapewnić odpowiednią wentylację kotłowni.

Nieefektywne spalanie powoduje ubytek znacznej ilości ciepła wraz z trującymi gazami i pyłami przez komin. Nie wiesz jak palić czyszej węglem i drewnem? Z instrukcją jak prawidłowo palić w piecu można zapoznać się na stronach internetowych pod adresem:

- <https://www.youtube.com/watch?v=ZWSvvpwKP-0>
- <https://www.youtube.com/watch?v=nlg3LzNmDsg> – film został przygotowany zgodnie z przepisami obowiązującymi w Gminie Pszczyna, jednakże sposób rozpalania i praktyczne wskazówki są aktualne dla każdego użytkownika tego rodzaju pieców.

7. Gdzie nie wolno palić węglem?

Nie wolno stosować węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla:

- od dnia 1 października 2023 r., w granicach administracyjnych m.st. Warszawy,
- od 1 stycznia 2028 r. w granicach administracyjnych gmin wchodzących w skład powiatów: grodziskiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego oraz wołomińskiego.

Jednak, jeżeli użytkownicy kotłów na węgiel z m.st Warszawy oraz ww. powiatów uruchomili nowe urządzenie przed 1 czerwca 2022 r., to będą mogli je eksploatować do końca ich żywotności.

8. Mam kocioł 5 klasy, czy muszę go wymienić?

Kotły 5 klasy zainstalowane do 10 listopada 2017 r. można używać do końca ich żywotności.

9. Mam kocioł na węgiel spełniający wymogi ekoprojektu, mieszkam w powiecie pruszkowskim, czy mogę go używać?

Kotły na paliwa stałe spełniające wymogi ekoprojektu **uruchomione do 1 czerwca 2022 r. mogą być używane do końca ich żywotności** na terenie m. st. Warszawy oraz gmin wchodzących w skład powiatów: grodziskiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego oraz wołomińskiego, niezależnie od rodzaju spalanej paliwa.

Na pozostałym obszarze województwa kotły na paliwa stałe spełniające wymogi ekoprojektu nadal mogą być instalowane **w istniejących budynkach** bez dodatkowych ograniczeń. Wyjątek stanowią nowobudowane budynki, co zostało opisane w odpowiedzi na pytanie „Czy w moim nowym domu będę mógł zainstalować kominik albo piec na paliwa stałe?”.

Przypominamy, że spalanie węgla kamiennego i paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla jest zabronione w części województwa (patrz odpowiedź na pytanie „Gdzie nie wolno palić węglem?”).

Oznacza to, że jeżeli mieszkasz na terenie:

- m. st. Warszawy i zainstalujesz kocioł spełniający wymogi ekoprojektu np. 2 czerwca 2022 r. będziesz mógł w nim palić **węglem kamiennym** tylko do 30 września 2023 r.
- gmin wchodzących w skład powiatów: grodziskiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego lub wołomińskiego i zainstalujesz kocioł spełniający wymogi ekoprojektu np. 2 czerwca 2022 r. będziesz mógł w nim palić **węglem kamiennym** tylko do 31 grudnia 2027 r.

10. Mieszkam w Warszawie i mam kocioł klasy 3, dotąd paliłam w nim węglem kamiennym. Czy to znaczy, że muszę go wymienić do października 2023 r. zamiast do końca 2027 r.?

W przypadku użytkowników kotłów opalanych paliwami stałymi, spełniających wymagania w zakresie emisji zanieczyszczeń na poziomie klasy 3 lub klasy 4 według normy PN-EN 303-5:2012, eksploatowanych w granicach administracyjnych m.st. Warszawy, będzie możliwe w dalszym ciągu korzystanie z kotłów do końca 2027 r., jednakże nie będzie można w nich palić węglem. Jeżeli posiadany kocioł może być opalany tylko węglem, należy go wymienić na inne źródło ogrzewania.

11. Gdzie szukać dofinansowania do wymiany źródeł ciepła?

Aktualne informacje zamieszczamy w zakładce „Warto wiedzieć” w artykule „[Gdzie szukać dofinansowania](#)”.

12. Czy w moim nowym domu będę mógł zainstalować kominek albo piec na paliwa stałe?

Na przeważającej części województwa mazowieckiego TAK. Jednakże jeżeli działka na której budujesz dom **leży w bezpośrednim zasięgu sieci ciepłowniczej**, czyli na działce sąsiadującej z twoją działką znajduje się przyłączy do sieci ciepłowniczej oraz istnieje techniczna możliwość przyłączenia budowanego przez ciebie domu do tej sieci, to wówczas nie można używać urządzeń na paliwa stałe.

13. Co to są paliwa stałe?

Definicja paliw stałych została zawarta w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (art. 2 ust. 4a) i jest związana ze stanem skupienia paliwa. Zgodnie z definicją paliwami stałymi są:

- węgiel kamienny, brykiety lub pelety zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego,
- produkty w postaci stałej otrzymywane w procesie przeróbki termicznej węgla kamiennego lub węgla brunatnego przeznaczone do spalania,
- biomasę pozyskaną z drzew i krzewów oraz biomasę roślinną z rolnictwa,
- torf,
- muły węglowe, flotokoncentraty,
- węgiel brunatny,
- dowolna mieszanina paliw, o których mowa o których mowa powyżej, z dodatkiem lub bez dodatku innych substancji, zawierającą mniej niż 85% węgla kamiennego.

Trzy ostatnie paliwa są zakazane do stosowania na terenie całego województwa mazowieckiego.

14. Skąd mam wiedzieć, czy mój nowy dom będzie w zasięgu sieci ciepłowniczej?

Możliwość przyłączenia budynku do sieci ciepłowniczej musi zostać potwierdzona dokumentem wydanym przez operatora sieci lub oświadczeniem projektanta dotyczącym możliwości podłączenia projektowanego obiektu budowlanego do istniejącej sieci ciepłowniczej, zgodnie z warunkami określonymi w art. 7b ustawy Prawo energetyczne,

dołączonym do wniosku o pozwolenie na budowę zgodnie z art. 33 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

15. Mój nowy dom leży w zasięgu sieci ciepłowniczej. Jak mam go ogrzać?

Uchwała antysmogowa nie wskazuje konkretnego rozwiązania w przypadku, gdy istnieje możliwość przyłączenia do sieci ciepłowniczej. Należy pamiętać, że nie można w takim domu palić paliwami stałymi (np. drewnem, węglem kamiennym, pelletem). Jednakże warto mieć na uwadze, że nowo budowane budynki, które znajdują się w zasięgu sieci ciepłowniczej powinny zostać w pierwszej kolejności podłączone do niej, o ile jest to możliwe, bądź powinno się w nich zastosować inne instalacje bezemisyjne lub niskoemisyjne, takie jak: odnawialne źródła energii (OZE), ogrzewanie elektryczne i olejowe.